

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ
VEIKLOS AUDITO 4-TASIS DEPARTAMENTAS

A T A S K A I T A

2002 m. lapkričio 08 d. Nr. 2040-12
Vilnius

LIETUVOS NACIONALINĖS FILHARMONIJS VEIKLA
ORGANIZUOJANT KONCERTINES KELIONES BEI MENO
FESTIVALIUS

VEIKLOS AUDITO

4 – TOJO DEPARTAMENTO

DIREKTORĖ

BIRUTĖ PUZIENĖ

TURINYS:

IŽANGA	3
AUDITO SUBJEKTAS	3
AUDITO MASTAS	4
AUDITO OBJEKTAS	4
AUDITO TIKSLAS	4
AUDITO APIMTIS	4
AUDITO PROCESAS	4
AUDITO REZULTATAI	5
• BENDRIEJI LNF VEIKLOS ASPEKTAI	5
• LNF KONCERTINĖS VEIKLOS VIDAUS IR IŠORĖS KONTROLĖS	
VERTINIMAS	8
• LNF KONCERTINEI VEIKLAI SKIRIAMŲ BIUDŽETO ASIGNAVIMŲ	
PANAUDOJIMO VERTINIMAS	10
• LNF VEIKLOS ORGANIZUOJANT KONCERTUS IR MUZIKOS FESTIVALIUS	
LIETUVOJE VERTINIMAS	12
• LNF VEIKLOS ORGANIZUOJANT UŽSIENIO KONCERTINES KELIONES	
VERTINIMAS	19
REKOMENDACIJOS	23

IŽANGA

Vykdydami Valstybės kontrolieriaus pavaduotojo V.Švedo 2002-08-20 pavedimą Nr. 2040-12, Valstybės kontrolės Veiklos audito 4-ojo departamento vyriausiasis valstybinis auditorius A.Tiškevičius bei vyresnysis valstybinis auditorius I. Dobilas atliko Lietuvos nacionalinės filharmonijos (toliau tekste – LNF) veiklos, organizuojant koncertines keliones bei meno festivalius, vertinimą.

AUDITO SUBJEKTAS

Lietuvos nacionalinė filharmonija – biudžetinė įstaiga (kodas 9075521), įsikūrusi Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Aušros Vartų g. 5, 2001, Vilnius. Nuo 1990-12-01 iki 2000-11-09 LNF vadovavo generalinis direktorius Gintautas Kėvišas, nuo 2000-11-10 iki dabar LNF vadovauja Egidijus Mikšys.

LNF yra nacionalinė koncertinė įstaiga, jungianti aukščiausio meninio lygio muzikos kolektyvus: Lietuvos nacionalinį simfoninį orkestrą, Lietuvos kamerinį orkestrą, Kauno chorą ir kamerinės muzikos ansamblius "Musica humana", M.K. Čiurlionio bei Vilniaus kvartetus.

Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 20 d. nutarimu Nr. 1033 patvirtintus LNF nuostatus, LNF veiklos tikslai yra: puoselėti, kurti ir plėtoti aukščiausio lygio muzikos meno kultūrą ir tradicijas - atlikti klasikinius ir šiuolaikinius Lietuvos bei užsienio kompozitorių muzikos kūrinius; atskleisti ir ugdyti muzikos talentus - rūpintis jų dalyvavimu tarptautiniuose konkursuose bei festivaliuose; pristatyti iškiliausią Lietuvos muzikos meną šalyje ir užsienyje; siekti, kad su muzikos menu susipažintų kuo daugiau visų socialinių grupių gyventojų.

Siekdama nuostatuose nustatytų tikslų, LNF: rengia koncertus; rengia festivalius, kviesdama žymiausius pasaulio muzikos atlikėjus ir kolektyvus; rengia gastroles šalyje ir užsienyje; sudaro sąlygas įgyvendinti Lietuvos ir užsienio profesionalių atlikėjų kūrybines programas; organizuoja įvairius meno ir kultūros renginius (festivalius, seminarus, konferencijas, parodas ir panašiai); vykdo lavinimo, švietimo ir ugdymo programas; leidžia bukletus, reklaminę medžiagą, žurnalus ir kitus leidinius, susijusius su Filharmonijos veikla.

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė (Valstybės kontrolės departamentas) LNF tikrinimus atliko:

- 1993 m. – komercinių koncertų veiklos (1990 – 1992 m.) užsienyje patikrinimas;
- 1997 m. – ūkinės finansinės veiklos (1997 m. sausio – rugsėjo mėn. laikotarpis) patikrinimas;
- 2001 m. – ūkinės finansinės veiklos (2000 m. laikotarpis) patikrinimas.

AUDITO MASTAS

Audito objektas

Audito objektas – Lietuvos nacionalinės filharmonijos veikla, organizuojant koncertines keliones bei meno festivalius.

Audito tikslas

Įvertinti LNF vykdomą veiklą ekonomiškumo požiūriu organizuojant koncertines keliones bei meno festivalius

Audito apimtis

Audituojamasis laikotarpis 1998 – 2002m. Audito tikslams pasiekti numatytos dvi užduotys:

1. LNF veiklos organizuojant koncertus ir muzikos festivalius Lietuvoje vertinimas;
2. LNF veiklos organizuojant ir vykdant užsienio koncertines keliones vertinimas.

Auditas pradėtas 2002-08-20, audito trukmė - 928 darbo valandos.

Audito procesas

Audito metu naudoti sekantys duomenų rinkimo metodai:

- dokumentinis (rašytinių dokumentų nagrinėjimas);
- apklausos.

Audito metu naudoti duomenų įvertinimo metodai:

- loginės analizės;
- lyginamosios analizės;
- sisteminės analizės.

AUDITO REZULTATAI

Bendrieji veiklos aspektai

Atliekant LNF koncertinės veiklos Lietuvoje bei LNF veiklos organizuojant koncertines keliones užsienyje įvertinimą, būtina pasisakyti ir LNF teisinės formos klausimu, kadangi nuo LNF teisinės formos priklauso, kokiais teisės aktais, reglamentuojančiais institucijos veiklą, privalo vadovautis audituojamasis subjektas, šiuo atveju LNF.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, siekdama skatinti svarbiausiųjų Lietuvos teatrų ir koncertinių įstaigų kūrybinę veiklą, 1998 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 947 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinių teatrų ir nacionalinių koncertinių įstaigų“ LNF suteikė nacionalinės koncertinės įstaigos statusą. Atsižvelgdama į minėtų įstaigų veiklos ypatumus bei siekdama išvengti prieštaravimų su Lietuvos Respublikos ūkio subjektų veiklą reglamentuojančiais teisės aktais, Vyriausybė minėto nutarimo 5 p. įpareigojo LR kultūros ministeriją iki 1999 m. sausio 1 d. parengti LR biudžetinių įstaigų, Viešųjų įstaigų ir kitų teisės aktų pataisas. Tačiau minėtas Vyriausybės pavedimas nebuvo įvykdytas.

LNF nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999m. rugsėjo 20 d. nutarimu Nr. 1033 nurodoma, kad LNF yra juridinis asmuo, kurio steigėjas yra Kultūros ministerija. Be to, nuostatų 1 p. pažymima, kad LNF yra nacionalinė koncertinė įstaiga, jungianti aukščiausio meninio lygio muzikos kolektyvus: Lietuvos nacionalinį simfoninį orkestrą, Lietuvos kamerinį orkestrą, Kauno chorą ir kamerinės muzikos ansamblius „Musica humana“, M.K.Čiurlionio bei Vilniaus kvartetus. LNF nuostatų 26 p. nurodoma, kad LNF „reorganizuojama arba likviduojama Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, pasiūlius Kultūros ministerijai, o nuostatų 29 p. nurodoma, kad „reorganizuojant ar likviduojant Filharmoniją, nuostatuose neaptarti klausimai sprendžiami vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996m. vasario 7 d. nutarimu Nr. 227 “ Dėl Kultūros įstaigų ir organizacijų, išlaikomų iš Lietuvos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų, bendrųjų nuostatų patvirtinimo” ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. gegužės 10 d. nutarimu Nr. 554 “ Dėl Biudžetinių įstaigų reorganizavimo ir likvidavimo tvarkos patvirtinimo”.

Žemės ir kito nekilnojamojo turto kadastro ir registro valstybės įmonės Ūkio subjekto duomenų kortos išrašė nurodyta, kad Lietuvos nacionalinė filharmonija - valstybės biudžetinė įstaiga.

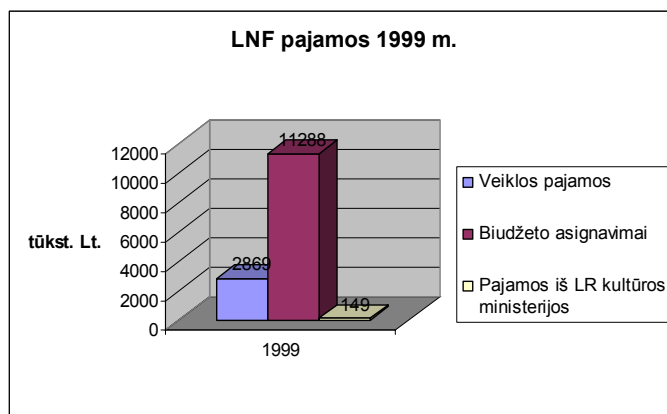
Biudžetinių įstaigų samprata suformuluota LR biudžetinių įstaigų įstatymo 2 str: „Biudžetinė įstaiga yra valstybės arba savivaldybės institucija, steigiamą įstatymų nustatyta tvarka, visiškai arba iš dalies išlaikoma iš biudžeto ir taip įvardyta steigimo akte bei nuostatuose”.

LNF nuostatų 12.1. p. nustatė, jog LNF pajamas sudaro Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Nuostatų 15 p. nurodyta, kad LNF išlaikyti biudžeto lėšos skiriamos atskira eilute.

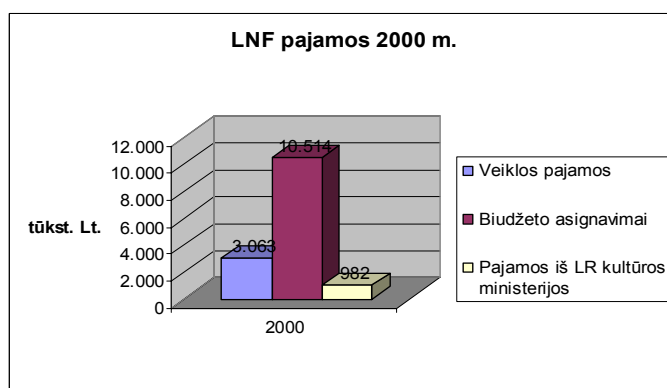
Vadovaujantis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymu ir vykdant atitinkamų metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo

įstatymus nuo 1999 m. valstybės biudžeto asignavimai LNF skiriami kaip savarankiškam asignavimų valdytojui, programai „Klasikinės bei šiuolaikinės muzikos sklaida“ vykdyti. Programos tikslai: puoselėti, kurti ir plėtoti aukščiausiojo lygio klasikinės bei šiuolaikinės muzikos meną, pristatyti iškiliausią Lietuvos muzikos meną šalyje ir užsienyje.

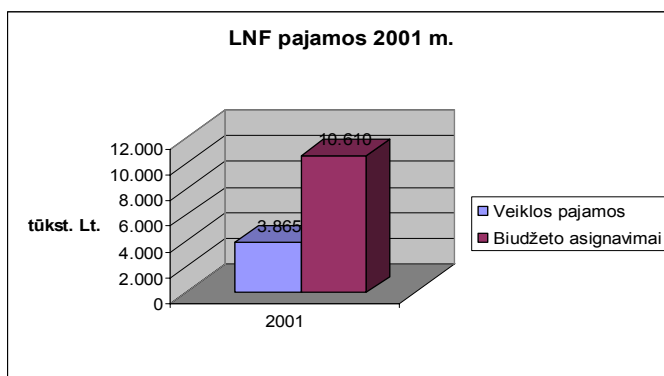
LNF 1999 m. už koncertinę ir su ja susijusią veiklą gavo 2869 tūkst. Lt pajamų, valstybės biudžeto asignavimų buvo skirta 11288 tūkst. Lt, t.y. valstybės biudžeto asignavimai sudarė 78,9% viso LNF biudžeto.

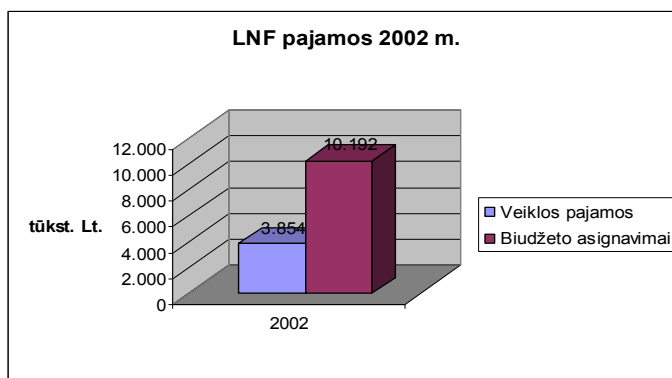
LNF 2000 m. už koncertinę ir su ja susijusią veiklą gavo 3063 tūkst. Lt. pajamų, valstybės biudžeto asignavimų gauta – 10514 tūkst.Lt, be to LR kultūros ministerija finansavo koncertinius renginius už 982 tūkst. Lt, t.y. valstybės biudžeto asignavimai sudarė 72,02 % viso LNF biudžeto.

LNF 2001 m. už koncertinę ir su ja susijusią veiklą gavo 3865 tūkst. Lt pajamų, valstybės biudžeto asignavimų gauta – 10610 tūkst. Lt, t.y. valstybės biudžeto asignavimai sudarė 73,3% viso LNF biudžeto.

LNF 2002 m. už koncertinę ir su ja susijusią veiklą planuoja gauti 3854 tūkst. Lt pajamų, valstybės biudžeto asignavimų numatyta skirti - 10192 tūkst. Lt, t.y. valstybės biudžeto asignavimai sudaro 72,56% viso LNF biudžeto.

Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse įtvirtinus juridinių asmenų skirstymą į privačiuosius ir viešuosius nepateikiamas išsamus viešųjų juridinių asmenų teisinės formos sąrašas.

Valstybės kontrolei atlikus 2000 m. LNF ūkinės finansinės veiklos tikrinimą, LNF gen. direktorius E.Mikšys 2001-12-12 raštu Nr. 230-10-2554 buvo informuotas, kad LNF nuostatuose ši iš dalies iš valstybės biudžeto išlaikoma kultūros įstaiga neįvardyta kaip biudžetinė įstaiga.

Vienas iš pagrindinių kriterijų atsakant į klausimą, ar konkreti įstaiga yra biudžetinė įstaiga ar ne, yra tai, ar įstaiga yra visiškai ar iš dalies išlaikoma iš valstybės biudžeto. Faktas, kad nuostatuose LNF nėra įvardyta kaip biudžetinė įstaiga, auditorių nuomone vertintinas kaip formalus įstatų trūkumas, neturintis esminės reikšmės nustatant viešojo juridinio asmens teisinę formą.

Nors LNF yra biudžetinė įstaiga, privalanti savo buhalterinę apskaitą tvarkyti pagal 2001 m. kovo 16 d. LR finansų ministro įsakymu Nr. 70 patvirtintą Biudžetinių įstaigų apskaitos tvarką, LNF buhalterinę apskaitą tvarko ir finansinę atskaitomybę sudaro vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-10-27 nutarimu Nr. 804 patvirtinta Pajamų ir sąnaudų pripažinimo bei įmonių, turinčių juridinio asmens teises, finansinės atskaitomybės sudarymo tvarka.

Išvados:

1. LNF teisinė forma – Lietuvos Respublikos biudžetinė įstaiga.
2. LNF biudžeto ir kitų lėšų išlaidų sąmatų vykdymo apskaitą privalo tvarkyti vadovaudamasi Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu (iki 2002 m. sausio 1 d. Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos pagrindų įstatymas), Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, kitais norminiais dokumentais ir Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarka.
3. LNF buhalterinė apskaita tvarkoma nesilaikant LR biudžetinių įstaigų įstatymo 10 str. bei Biudžetinių įstaigų apskaitos tvarkos reikalavimų.

LNF koncertinės veiklos vidaus ir išorės kontrolės vertinimas

Valstybės biudžeto asignavimai LNF skiriami programos “Klasikinės bei šiuolaikinės muzikos sklaida” tikslams: puoselėti, kurti ir plėtoti aukščiausiojo lygio klasikinės bei šiuolaikinės muzikos meną, pristatyti iškiliausią Lietuvos muzikos meną šalyje ir užsienyje, įgyvendinti.

Už koncertinę veiklą LNF atsiskaito steigėjui, t.y. Kultūros ministerijai teikdama statistinę ataskaitą, forma Nr.12-kultūra “Koncertinės organizacijos veiklos ataskaita”. Panaudotų valstybės biudžeto asignavimų kontrolei skirta steigėjui ir Finansų ministerijai teikiama Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo apyskaita (Forma Nr.2).

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998-08-11 nutarimu Nr. 1020 patvirtinti Kultūros ministerijos nuostatai nustatė, kad ministerija kontroliuoja įsteigtų kultūros įstaigų veiklą ir joms skirtų Valstybės biudžeto lėšų panaudojimą. Audito pradžioje Valstybės kontrolei pateikus paklausimą apie faktiškai vykdomą kontrolę ir jos būdus, Kultūros ministerijos sekretorius J.Širvinskas 2002-09-04 raštu Nr. 080-01-1969 (1 priedas) nurodė, kad ministerija LNF veiklos kontrolę bei biudžetinių lėšų panaudojimą vykdo tiesiogiai dalyvaudama šios institucijos valdyme, analizuodama statistinės finansinės atskaitomybės duomenis, reikalaujama detalių ataskaitų už panaudotas valstybės biudžeto lėšas, skirtas programų vykdymui bei atlikdama patikrinimus įvairiais finansinės - ūkinės veiklos klausimais.

Tačiau audito metu nustatyta, kad LNF steigėjui teikiamose finansinėse ir statistinėse ataskaitose buvo pateikiami neteisingi reikšmingi duomenys ir apie biudžeto lėšų panaudojimą, ir apie muzikos kolektyvų koncertus užsienyje. Darbo užmokesčiui ir įnašams socialiniam draudimui panaudotos biudžeto lėšos (Formoje Nr. 2) nepagrįstai buvo priskiriamos “Kitoms išlaidoms darbams, prekėms ir paslaugoms”, o statistinėje ataskaitoje “Koncertinės organizacijos veiklos ataskaita” (forma Nr.12-kultūra) visiškai nebuvo pateikiami (1999 ir 2001 m.) arba nepilnai pateikiami (1998 ir 2000 m.) duomenys apie muzikos kolektyvų koncertus užsienyje.

Už neteisingų duomenų apie užsienio koncertines keliones bei jų metu gautas pajamas pateikimą steigėjui atsakingas LNF generalinio direktoriaus pavaduotojas G.Vasaris. Valstybės kontrolei pateiktame

paaikškinime G.Vasaris pareiškė, kad *“meno kolektyvų ir atskirų atlikėjų išvykos į užsienį negali būti priskiriamos koncertinės organizacijos (LNF) veiklai, todėl neatsispindi statistinėse ataskaitose”*(2 priedas).

Pastebėjimas: *Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų LNF nuostatų 8.3. p., vienas iš LNF veiklos tikslų - rengti gastroles šalyje ir užsienyje, o nuostatų 12.3 punktas nustatė, kad pajamos, gautos už gastroles užsienyje yra LNF gaunamų pajamų dalis (t.y. kontroliuojant užsienio gastroles, už koncertus gautas lėšas privaloma buvo įskaityti į LNF pajamas).*

Tik po to, kai Valstybės kontrolė audito proceso metu atkreipė Kultūros ministerijos dėmesį į LNF pareikštas nuostatas dėl užsienio gastrolių bei užsienio koncertų ir pajamų neteisingų ataskaitų, ministerijos sekretorius J.Širvinskas 2002-10-02 raštu Nr.080-01-2207 pripažino, kad nepitaria G.Vasario pareikštai nuomonei ir LNF administraciją įpareigojo užtikrinti teikiamų veiklos ataskaitų teisingumą. Be to pažymėjo, kad Kultūros ministerijoje artimiausiu metu bus sudaryta darbo grupė koncertinių gastrolių užsienyje bei atsiskaitymų už jas tvarkai parengti (3 priedas).

Pastebėjimas. *Valstybės kontrolės departamento 1993 metų tikrinimu nustatčius finansinės veiklos pažeidimus LNF organizuojant užsienio koncertines gastroles ir tvarkant gaunamų pajamų apskaitą, buvęs Kultūros ir švietimo ministras D.Trinkūnas Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir VKD 1993-11-19 raštu Nr.08-02-1051 teigė, kad "šiuo metu yra rengiama teatrų ir koncertinių organizacijų užsienyje gastrolių tvarka". Tačiau toks dokumentas, reglamentuojantis užsienio gastrolių ir gaunamų pajamų apskaitą, iki šiol ministerijoje nebuvo parengtas.*

Audito metu nustatyta, kad viceministrė I. Marčiulionytė tarpininkavo Vokietijos mokesčių žinybai dėl pajamų už Lietuvos kamerinio orkestro komercinį koncertą (atskirai surengtą 2000-08-23 Bruhl mieste, LR kultūros ministerijos valstybės biudžeto lėšomis apmokėtos išvykos į „EXPO 2000 renginius metu) neapmokestinimo. Viceministras J.Širvinskas tarpininkavo dėl pajamų už Lietuvos nacionalinio simfoninio orkestro komercinį koncertą 2001-12-10 Kiolne neapmokestinimo.

Pastebėjimas: *LNF statistinėse ataskaitose (forma Nr. 12 – kultūra „Koncertinės organizacijos veiklos ataskaita“) duomenys apie minėtus LNF muzikos kolektyvų koncertus užsienyje neatvaizduoti. Audito metu gauti LR kultūros ministerijos darbuotojų paaikškinimai ir LNF auditui pateikti dokumentai, leidžia daryti prielaidą, kad LNF steigėjas –LR kultūros ministerija nepakankamai kontroliavo LNF veiklą.*

Apie Filharmonijos, kaip juridinio asmens ir ūkio subjekto užsienio koncertines gastroles ir jų metu galimai gaunamas pajamas buvo žinoma Vilniaus apskrities Valstybinei mokesčių inspekcijai. VMI 1999-2002 metais tvirtino LNF vadovų teikiamas pažymas dėl užsienio šalyse gaunamų pajamų dvigubo apmokestinimo išvengimo.

Pastebėjimas: *Audito metu gauti duomenys leidžia daryti prielaidas apie nepakankamą LNF išorės kontrolę.*

Neužtikrinus pakankamos išorės kontrolės, LNF neveikė ir užsienio gastrolių vidaus (institucinė) kontrolė.

Pažeidžiant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000-02-07 nutarimo Nr.127 “Dėl valstybės įmonių ir įstaigų vidaus audito” (su vėlesniais pakeitimais) reikalavimus, LNF neveikia vidaus audito tarnyba. Atsakingas už Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000-02-07 nutarimo Nr.127 “Dėl valstybės įmonių ir įstaigų vidaus audito” įgyvendinimą yra LNF generalinis direktorius E.Mikšys.

Generalinis direktorius E.Mikšys 2001-04-05 įsakymu Nr. 40 patvirtino LNF administracijos darbo reglamentą, kuriuo nustatė administracijos darbo organizavimo tvarką, administracijos darbuotojų pareigas, teises ir atsakomybę. Tačiau, patvirtinus reglamentą, nebuvo nustatyta kam pavedama šio teisės akto reikalavimų laikymosi ir vykdymo kontrolė. Reglamento VII dalies “Sutarčių sudarymas ir vykdymas” 2 punktą nustatė, kad administracijos darbuotojai, kuriems vadovo pavesta parašyti sutarties projektą, privalo jį pasirašytinai suderinti su įstaigos Finansų ir apskaitos skyriaus viršininku, Ekonomikos skyriaus viršininku ir juristu. Tačiau administracijos vadovas, jo pavaduotojai ir kiti administracijos darbuotojai reglamento reikalavimų nesilaikė - su LNF vadovų pasirašytais sutartimis dėl muzikos kolektyvų koncertų užsienyje, apskaitą tvarkančių padalinių vadovai nebuvo supažindinami.

Išvados:

1. LNF teikiamose finansinėse ir statistinėse ataskaitose, galimai žinant Kultūros ministerijai, buvo parodyti neteisingi reikšmingi duomenys apie koncertinei veiklai skirtų valstybės biudžeto lėšų panaudojimą ir apie LNF muzikos kolektyvų koncertus užsienyje, bei už juos gaunamas pajamas.

2. LNF vykdant koncertinę veiklą ir teikiant finansinės veiklos ataskaitas su neteisingais reikšmingais duomenimis, LNF steigėjas - LR kultūros ministerija neužtikrino tinkamos LNF veiklos kontrolės.

3. Neveikiant išorės kontrolei, LNF neveikė koncertinės bei finansinės veiklos vidaus (institucinė) kontrolė. Pažeidžiant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000-02-07 nutarimo Nr.127 “Dėl valstybės įmonių ir įstaigų vidaus audito” (su vėlesniais pakeitimais) reikalavimus, LNF neveikia vidaus audito tarnyba.

LNF koncertinei veiklai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo vertinimas

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnis nustatė asignavimų valdytojų pareigas: naudoti skirtus biudžeto asignavimus pagal nustatytą paskirtį savo vadovaujamos institucijos programoms vykdyti; nustatyti ir tvirtinti vadovaujamos institucijos programų išlaidų sąmatas neviršijant šioms programoms patvirtintų bendrųjų asignavimų, tarp jų – paprastosioms išlaidoms, iš jų – darbo

užmokesčiui, ir nepaprastosioms išlaidoms, sumų; užtikrinti vadovaujamos institucijos finansinių ataskaitų teisingumą.

1999-2002 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymais, paskirstant asignavimus pagal išlaidų rūšis (paprastosios išlaidos, išlaidos darbo užmokesčiui, nepaprastosios išlaidos), LNF programos “Klasikinės bei šiuolaikinės muzikos sklaida” tikslams (*Puoseleiti, kurti ir plėtoti aukščiausiojo lygio muzikos meno kultūrą ir tradicijas; pristatyti iškiliausią muzikos meną Lietuvoje ir užsienyje*) pasiekti, biudžeto asignavimai buvo skiriami tik paprastosioms išlaidoms, neišskyrus ir nepatvirtinus galimų išlaidų darbo užmokesčiui išmokėti.

Audito metu nustatyta, kad pažeidžiant minėtų įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 patvirtintos Lietuvos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo tvarkos 49 p. (iki 2001-05-18 Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991-12-09 nutarimu Nr. 536 patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo bendrųjų taisyklių 66 p.) reikalavimus, nesilaikant programai vykdyti patvirtintų sąmatų, LNF 1999-2002 metais gautus asignavimus naudojo darbo užmokesčiui ir įnašams darbuotojų socialiniam draudimui mokėti: 1999 metais iš bendros valstybės biudžeto asignavimų sumos (11287,8 tūkst. Lt) darbo užmokesčiui ir įnašams darbuotojų socialiniam draudimui mokėti panaudojo 8215,8 tūkst. Lt, arba 73 % skirtų valstybės biudžeto lėšų;

2000 metais darbo užmokesčiui ir įnašams darbuotojų socialiniam draudimui mokėti panaudojo 8604,6 tūkst. Lt, arba 82 % skirtų biudžeto lėšų;

2001 metais darbo užmokesčiui ir įnašams darbuotojų socialiniam draudimui mokėti panaudojo 8495,4 tūkst. Lt, arba 80 % skirtų biudžeto lėšų;

2002 metų I pusm. darbo užmokesčiui ir įnašams darbuotojų socialiniam draudimui mokėti panaudojo 4286,7 tūkst. Lt, arba 79 % skirtų biudžeto lėšų.

Už pažeidimus naudojant valstybės biudžeto asignavimus atsakingas LNF generalinis direktorius (1999-01-01 - 2000-11-09 laikotarpiu Gintautas Kėvišas, nuo 2000-11-10 iki dabar - Egidijus Mikšys).

LNF vadovai neužtikrino finansinių ataskaitų apie panaudotus valstybės biudžeto asignavimus teisingumo. Biudžeto išlaidų sąmatų vykdymo apyskaitas (Forma Nr.2) tvirtino ir teikė Finansų ministerijai neparodydami darbo užmokesčiui ir darbuotojų socialiniam draudimui faktiškai panaudotų lėšų. Apyskaitose (F 2) už 1999 ir 2000 metus darbo užmokesčiui ir įnašams socialiniam draudimui panaudotos sumos buvo neteisingai apskaitytos skyriuje “Kitos išlaidos darbams, prekėms ir paslaugoms”, pagal ekonominės klasifikacijos kodą 1.01.3.12 “Kitos išlaidos”. Apyskaitose už 2001 m. ir 2002 m. I pusm. darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui faktiškai panaudotos lėšos neteisingai buvo apskaitytos skyriuje “Kitos išlaidos darbams, prekėms ir paslaugoms” pagal ekonominės klasifikacijos kodą 1.01.3.16 “Dotacija kultūrai ir menui”. Už pažeidimus teikiant finansines ataskaitas apie panaudotus valstybės biudžeto asignavimus atsakingas LNF generalinis direktorius (1999-01-01 - 2000-11-09 laikotarpiu Gintautas Kėvišas, nuo 2000-11-10 iki dabar - Egidijus Mikšys).

Išvados:

- 1. LNF vadovai, būdami asignavimų valdytojais (1999-01-01 - 2000-11-09 laikotarpiu Gintautas Kėvišas, nuo 2000-11-10 iki dabar - Egidijus Mikšys), skiriamus valstybės biudžeto asignavimus naudojo pažeisdami Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo, 1999-2002 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 patvirtintos Lietuvos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo tvarkos (iki 2001-05-18 Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991-12-09 nutarimu Nr. 536 patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo bendrųjų taisyklių) reikalavimus ir neužtikrino finansinių ataskaitų apie panaudotus valstybės biudžeto asignavimus teisingumo. 1999-2002 m. I pusm. LNF pažeisdama minėtus teisės aktus darbo užmokesčiui ir įnašams darbuotojų socialiniam draudimui mokėti panaudojo 29602,5 tūkst. Lt biudžeto asignavimų.**
- 2. LNF veiklos būdas, kuomet didžioji valstybės biudžeto asignavimų dalis, skirta koncertinei veiklai organizuoti, naudojama darbo užmokesčiui mokėti, o ne koncertinei veiklai vystyti, neskatina LNF koncertinės veiklos efektyvumo ir ekonomiškumo.**

LNF veiklos organizuojant koncertus ir muzikos festivalius Lietuvoje vertinimas

Vykdydama koncertinę veiklą LNF savo pagrindinėse ir kitose respublikos salėse rengia savų ir kitų muzikos kolektyvų bei atlikėjų koncertus. Be to rengiami labdaros koncertai, kurių skaičius per metus sudaro 10-20 koncertų.

Auditoriai, žinodami, kad LNF nėra pelno siekianti organizacija ir pelno siekimas nėra jos tikslas, norėdami pateikti ekonominio efektyvumo duomenis, atliko ir pajamų bei išlaidų koncertinėje veikloje analizę.

Remiantis koncertinės veiklos ataskaitomis (Forma Nr. 12-kultūra) pateikiami duomenys apie LNF 1998-2001 metais respublikoje surengtus mokamus koncertus, klausytojų skaičių, gautas pajamas ir kt.

Metai	Koncertų skaičius	Klausytojų skaičius	Gautos už koncertus pajamos. tūkst. Lt	Vidutinis klausytojų sk. viename konc.	Vid. gautos pajamos už vieną bilietą Lt
1998	1216	130900	1222,2	108	9
1999	1057	122700	1283,3	116	10
2000	924	136700	1478,2	148	11
2001	728	117100	1450,6	161	12

Koncertų organizavimo išlaidos žymiai viršijo gautas pajamas ir atitinkamai buvo:

Metai	Gautos pajamos tūkst. Lt	Koncertų rengimo išlaidos tūkst. Lt	Vienam Lt išlaidų gauta pajamų (Lt)
1998	1222,2	4477,0	0.27
1999	1283,3	3773,0	0.34
2000	1478,2	4143,0	0,36
2001	1450,6	3473,0	0,42
Vid. 1998- 2001	1358,6	3966,5	0.35

Didesnio muzikos klausytojų dėmesio sulaukia organizuojami „Vilniaus festivaliai“. Kadangi „Vilniaus festivaliams“ skiriama reikšminga valstybės biudžeto asignavimų dalis, šių festivalių ekonominiai rodikliai analizuojami išsamiau.

„Vilniaus festivalių“ 1999-2001 metų išlaidų ir gautų pajamų (už parduotus bilietus, gautos iš rėmėjų ir už reklamą lėšos) santykis buvo 0,5, t.y. vienam litui išlaidų gauta 0,5 Lt pajamų. Tačiau minėto festivalio renginių išlaidos vidutiniškai apie 40 kartų buvo didesnės už LNF respublikoje rengtų koncertų metinius vidurkius:

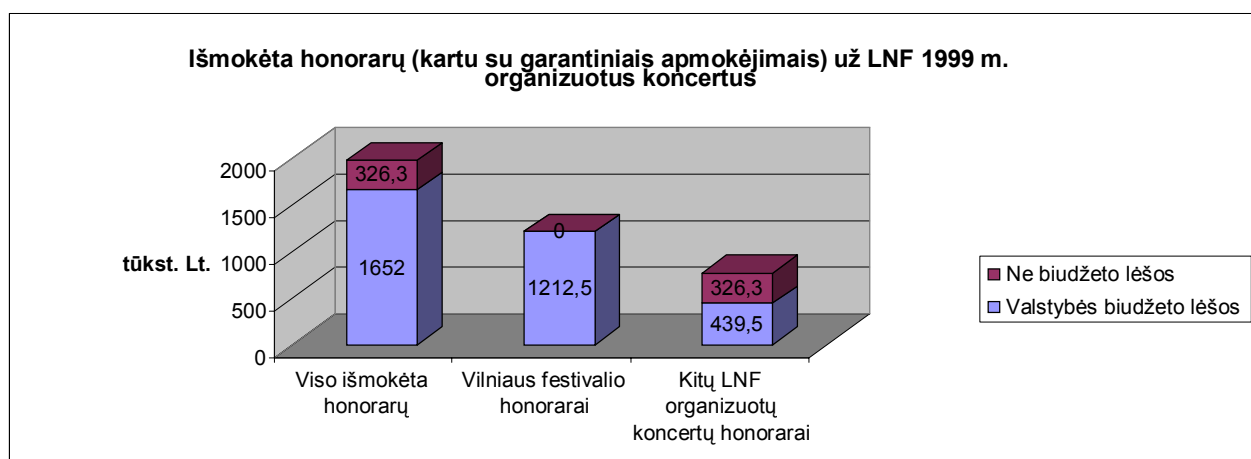
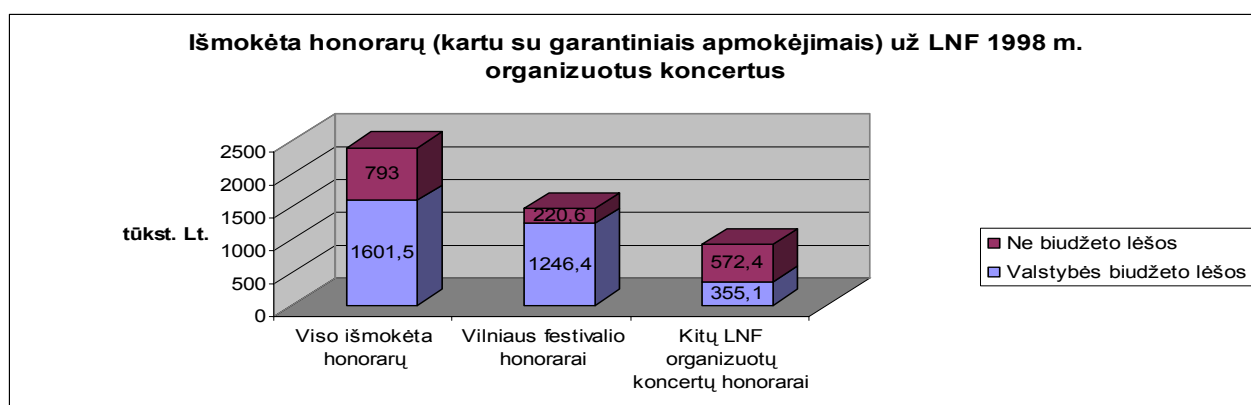
Metai	LNF rengtų koncertų išlaidos tūkst. Lt	Koncertų skaičius	Vidutinės vieno koncerto išlaidos tūkst. Lt	„Vilniaus festivalio“ koncertų išlaidos tūkst. Lt	„Vilniaus festivalio“ koncertų skaičius	Vidutinės „Vilniaus festivalio“ vieno koncerto išlaidos tūkst. Lt
1998	4477,0	1216	3,68	2221,0	12	185,1
1999	3773,0	1057	3,57	1953,5	14	139,5
2000	4143,0	924	4,48	1993,5	12	166,1
2001	3473,0	728	4,77	1785,2	12	148,8
Vid.1998-2001m.			4,12			159,9

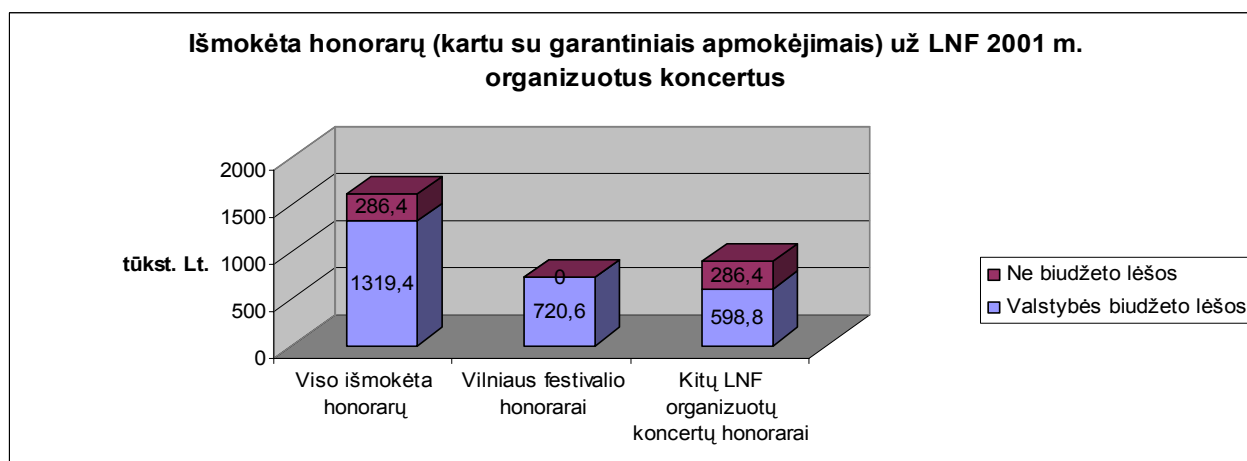
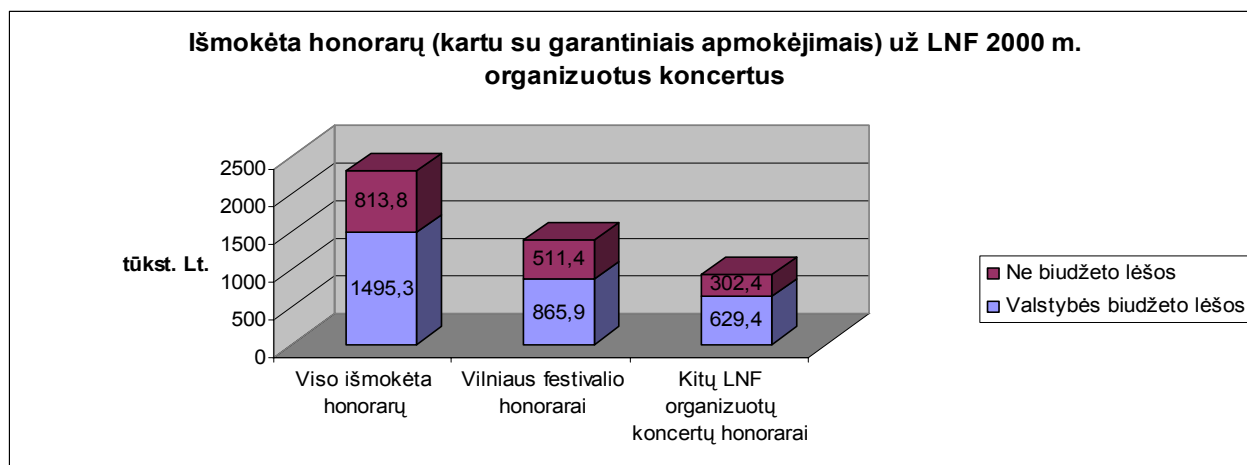
„Vilniaus festivalio“ renginių honorarų (kartu su garantiniais koncertų apmokėjimais) sumos vidutiniškai buvo 45 kartus didesnės už LNF mokamų honorarų metinius vidurkius:

Metai	LNF mokėti honorarai atlikėjams už koncertus			“Vilniaus festivalio” pakviestiems atlikėjams mokėti honorarai		
	LNF mokėtų honorarų suma tūkst.Lt	Bendras koncertų skaičius per metus	Vidutinė honorarų suma už vieną koncertą tūkst.Lt	VF atlikėjams mokėtų honorarų suma	VF koncertų skaičius	Vid. honorarų suma už vieną VF koncertą tūkst.Lt
1998	2394,5	1216	1,97	1467,0	12	122,2
1999	1978,3	1057	1,87	1212,5	14	86,6
2000	2309,1	924	2,50	1377,3	12	114,8
2001	1605,8	728	2,20	720,6	12	60,0
Vid. 1998-2001 m.			2,13			95,9

1998 metais honorarams išmokėti buvo panaudota 1601,5 tūkst. Lt biudžeto lėšų, t.y 67 % nuo visos LNF honorarams mokėtos sumos. Kitais metais honorarams panaudotų biudžeto lėšų dalis procentais buvo: 1999 m. - 83,5%; 2000 m. – 65%; 2001 m. - 82,2%.

“Vilniaus festivalio” atlikėjų honorarams išmokėti 1998 m. panaudotų valstybės biudžeto lėšų dalis sudarė 85 %, 1999 m.-100 %, 2000 m.-62,8 %, 2001 m.-100 %.

Pastebėjimas: Naudojant valstybės biudžeto asignavimus LNF nebuvo parengta ir patvirtinta honorarų mokėjimo tvarka. Honorarų dydis ir mokėjimo sąlygos nustatomos sutartiniais pagrindais, LNF vadovams su atlikėjais pasirašant autorines sutartis. Honorarų dydžiai ir mokėjimo sąlygos nebuvo aptariami filharmonijos meno taryboje.

Pagal LNF generalinio direktoriaus E.Mikšio patvirtintą pajamų-išlaidų sąmatą, 2001 metais „Vilniaus festivalio“ renginiams buvo numatyta skirti 570 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų. Tačiau vien tik honorarų išmokėjimui tais metais buvo panaudota 720,6 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų, t.y. „Vilniaus festivalio 2001“ metu honorarams išmokėti panaudota suma 26,4 % viršijo sąmatoje šiam renginiui planuotų valstybės biudžeto asignavimų sumą. Pagal buvusio LNF generalinio direktoriaus G.Kėvišo patvirtintą sąmatą 1999 m. „Vilniaus festivaliui“ buvo numatyta skirti 1000 tūkst. Lt asignavimų, tačiau faktiškai honorarams ir garantiniams apmokėjimams už pakviestų atlikėjų koncertus tais metais buvo panaudota 1212,5 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų, t.y. „Vilniaus festivalio 1999“ metu honorarams išmokėti panaudota suma 21,2 % viršijo sąmatoje šiam renginiui planuotų valstybės biudžeto asignavimų sumą. Tokiu būdu honorarai „Vilniaus festivalio“ pakviestiems atlikėjams buvo mokami LNF koncertinei veiklai vystyti planuotų išlaidų sąskaita.

Pastebėjimai:

1. LNF vadovų patvirtintos „Vilniaus festivalio“ išlaidų sąmatos buvo viršytos: 1999 m.-53,5 tūkst. Lt; 2000 m. –13,5 tūkst. Lt; 2001 m.- 61,2 tūkst. Lt.

2. *Faktinės festivalio išlaidos viršijo už koncertus ir iš rėmėjų gautas pajamas bei atitinkamais metais festivaliui skirtą biudžeto finansavimą: 1998 m.-36,0 tūkst. Lt; 2000 m.-52,0 tūkst. Lt; 2001 m. –294,9 tūkst. Lt.*

Pasirinktinau patikrinus LNF 2000 ir 2001 metais sudarytas autorines sutartis su “Vilniaus festivalio” atlikėjais ir rengėjais, sutarčių vykdymą ir apmokėjimą, nustatyti atvejai, kai su vienu atlikėju dėl to paties dalyko (autorinio darbo), buvo sudaromos kelios skirtingos sutartys. Ne visų apmokėtų autorinių darbų atlikimas patvirtintas darbų atlikimo-priėmimo aktais. Kai kurie autorinių darbų priėmimo aktai buvo surašyti ir patvirtinti tą pačią dieną ar net anksčiau, nei sudarytos sutartys darbams atlikti. Autorinis atlyginimas už sutartyje įsipareigotus atlikti darbus būdavo išmokomas sutarties pasirašymo dieną. Paminėti faktai kelia abejonių dėl buvusių bei dabartinių LNF vadovų administracinių gebėjimų.

Nustatyti atvejai, kai LNF vadovai sudarė autorines sutartis su administracijos darbuotojais:

Buvęs generalinis direktorius G.Kėvišas **2000-06-24** su buvusiu savo pavaduotoju (šiuo metu einančiu generalinio direktoriaus pareigas) E. Mikšiu sudarė autorinę sutartį Nr. 421. Sutartimi atlikėjas įsipareigojo “Vilniaus festivaliui 2000” parengti kompozitoriaus B.Kutavičiaus operos “Lokys” pastatymo darbinį projektą ir prižiūrėti jo įgyvendinimą iki **2000-06-25**. Kitų LNF administracijos darbuotojų **2000-06-25** pasirašytas darbų priėmimo aktas, patvirtinantis, kad sutartimi Nr. 421 nustatytas autorinis darbas atliktas, pasirašytas praėjus dienai po sutarties pasirašymo. Pagal minėtą sutartį E.Mikšiu buvo priskaičiuotas 5500 Lt ir išmokėtas 4785 Lt autorinis honoraras.

Buvęs generalinis direktorius G.Kėvišas **2000-06-30** su buvusia administracijos darbuotoja (šiuo metu einančia generalinio direktoriaus pavaduotojos pareigas) R.Prusevičiene sudarė autorinę sutartį Nr.418. Sutartimi atlikėja įsipareigojo “Vilniaus festivaliui 2000” parengti JAV kompozitoriaus Philipo Glasso muzikos filmui “Drakula” sceninio pastatymo darbinį projektą ir prižiūrėti jo įgyvendinimą iki **2000-07-01**. Kiti LNF administracijos darbuotojai **2000-06-25** darbų priėmimo aktu patvirtino, kad darbas atliktas laiku ir kokybiškai, t.y aktas surašytas ir patvirtintas anksčiau, nei buvo pasirašyta autorinė sutartis. Pagal minėtą sutartį R.Prusevičienei buvo priskaičiuotas 6500 Lt ir išmokėtas 5655 Lt autorinis honoraras.

Tapę LNF vadovais E.Mikšys ir R.Prusevičienė (E.Mikšys pasirašė, R.Prusevičienė parengė ir vizavo) sudarė autorines sutartis su buvusiu LNF generaliniu direktoriumi G.Kėvišu.

2001-10-19 sutartimi Nr.447 LNF generalinis direktorius E.Mikšys užsakė, o autorius G.Kėvišas įsipareigojo iki **2001-10-25** parengti išsamų pranešimą apie “Vilniaus festivalio” penkerių metų programas, jų finansavimo principus, festivalio bendradarbiavimą su vietinėmis ir užsienio institucijomis bei rėmėjais ir perskaityti jį Europos festivalių asociacijos generalinėje asamblėjoje Vokietijoje 2001 m. spalio 25-28 dienomis. Autorinio darbo priėmimo komisija (E. Mikšys, R. Prusevičienė ir koncertų organizatorė R.Vanagaitė) sutarties pasirašymo dieną ir dar neprasidėjus asamblėjai t.y **2001-10-19** aktu konstatavo, kad autorinis darbas parengtas ir perskaitytas Europos festivalių asociacijos generalinėje

asamblėjoje. Pagal minėtą sutartį G.Kėvišui buvo priskaičiuota 3450 Lt ir išmokėta 3001,5 Lt autorinio honoraro.

Pastebėjimai:

1. Kvietimas atvykti į asamblėją elektroniniu paštu buvo atsiųstas LNF gen. direktoriaus pavaduotojai R. Prusevičienei, prie elektroninio laiško prijungtoje asamblėjos programoje pranešėju įvardintas G.Kėvišas, kurio pranešimo tema: **“Tarptautinių nevyriausybinių organizacijų sunkumai kultūroje ir mene”**.

2. Pagal 2001-10-19 autorinę sutartį Nr.447 parengtame dokumente surašytos tik pranešimo tezės, o ne pats pranešimas, pranešimo tezėse nieko nekalbama apie “Vilniaus festivalio“ finansavimo principus, pranešimo (tezių) apimtis tik du lapai.

2002-04-10 sutartimi Nr.157 LNF generalinis direktorius E.Mikšys užsakė, o autorius G.Kėvišas įsipareigojo iki 2002 m. balandžio 15 d. parengti “Vilniaus festivalio” 2002 metų meninę programą, jos įgyvendinimo scenarijų, sukurti darbo su bendrarengebėjais bei rėmėjais planą, festivalio bendradarbiavimo su vietinėmis ir užsienio institucijomis strategiją. Autorinis darbas komisijos (komisija - E.Mikšys, R.Prusevičienė ir gen. direktoriaus pavaduotojas A.Simaška) priimtas 2002-04-12 aktu. Pagal minėtą sutartį G.Kėvišui priskaičiuota 6900 Lt ir išmokėta 6003 Lt autorinio honoraro.

Pastebėjimai:

1. Ankstesniais metais vykusiems “Vilniaus festivaliams” nebuvo sudaromos autorinės sutartys dėl festivalio meninės programos, jos įgyvendinimo programos ir kt. planų parengimo.

2. Pagal LNF nuostatus ir administracijos darbo reglamentą, muzikos festivalių organizavimas ir rengimas yra LNF administracijos funkcijos.

LNF kartu su Lietuvos nacionaliniu operos ir baleto teatru, vadovaudamiesi 2001-05-10 sudaryta jungtinės veiklos sutartimi Nr.135, įsipareigojo organizuoti G.Verdi operos “Kaukių balius” pastatymą 2001-06-30 Trakų pilies kieme. Tačiau atskiri Lietuvos nacionalinio operos ir baleto teatro kolektyvai (choras ir orkestras) bendrai nacionalinių įstaigų (LNF ir LNOBT) surengtoje operos premjeroje dalyvavo su LNF sudarydami viešo atlikimo sutartis, kaip nepriklausomi atlikėjai. Pagal generalinio direktoriaus E.Mikšio ir LNOBT vyr. chormeisterio Č. Radžiūno 2001-06-21 sudarytą Viešojo atlikimo sutartį Nr.350, už muzikinių operos partijų atlikimą, atskaičius 13 proc. fizinių asmenų pajamų mokesčių, LNF Č.Radžiūnui išmokėjo 27750,39 Lt autorinio atlyginimo. Grynieji pinigai iš LNF kasos Č.Radžiūnui buvo išmokėti pagal LNOBT 2001-06-29 jam išduotą įgaliojimą. Audito metu Č.Radžiūnas pateikė paaiškinimą, kad gautus pinigus išdalijo LNOBT kolektyvams, tačiau negalėjo pateikti tai patvirtinančių dokumentų.

Pastebėjimas: Sudarius viešo atlikimo sutartį tarp LNF ir LNOBT, buvo sudaryta galimybė mažiau priskaičiuoti privalomų valstybei mokėti fizinių asmenų pajamų mokesčių.

Organizuojant užsienio atlikėjų koncertus Lietuvoje, atskirais atvejais buvo surašomi vienos sutarties keli egzemplioriai su galimai skirtingais atlikėjų parašais.

Pavyzdžiui 2000-07-13 autorinė sutartis Nr. 435 surašyta dviem egzemplioriais su skirtingais nurodyto atlikėjo parašais. Pagal atsakingų LNF buhalterijos darbuotojų paaiškinimą, autorinėje sutartyje nurodyto atlikėjo paso duomenys į kasos išlaidų orderį buvo nurašytos nuo autorinės sutarties, o LNF kasininkė negalėjo konkrečiai nurodyti, kam išmokėjo honorarą 5900,34 Lt.

Be to, 2000 m. gegužės 1 d. buvęs LNF generalinis direktorius G.Kėvišas, veikdamas juridinio asmens statuso neturinčio „Vilniaus festivalio“ vardu, su Šveicarijoe reziduojančia agentūra Interarts Riviera S.A pasirašė sutartį Nr.224 dėl orkestro Filharmonica della Scala koncerto Vilniuje 2000 m. birželio 4 d. Sutarties 6.7 punktą nustatė koncerto kainą 100000 USD ir atsiskaitymo tvarką, t.y 70000,- USD pervedant į sąskaitą ir 30000 USD išmokant grynaisiais pinigais koncerto dieną. Kitą sutartį tuo pačiu numeriu 224 dėl minėto koncerto, tačiau jau Filharmonijos vardu 2000-05-29 su Interarts Riviera S.A pasirašė tuomet eidamas direktoriaus pavaduotojo pareigas E.Mikšys. Pagal šios sutarties sąlygas grynuosius pinigus 30000 USD už orkestro Filharmonica della Scala koncertą 2000-06-04 numatyta išmokėti Interarts Riviera S.A atstovui Ettore F.Volontieri. Vykdamas minėtas sutartis 2000 m birželio 5 d. iš Filharmonijos kasos buvo išmokėta 120303,6 Lt valstybės biudžeto lėšų. Kasos išlaidų orderyje nurodyta Ettore F.Volontieri pavardė, tačiau išmokėjimo aplinkybės ir buhalteriniai dokumentai verčia tuo abejoti. Vizualiai vertinant minėto asmens parašai sutartyje ir pinigų išmokėjimo orderyje nėra panašūs, užpildyta kasos išlaidų orderio forma skiriasi nuo tuo metu kasoje naudotų blankų. Be to, pagal gautą iš Valstybės sienos apsaugos tarnybos informaciją, Ettore F.Volontieri iš Lietuvos išvyko 2000 m. birželio 5 d ryte. Analizuojant tos dienos mokėjimų seką, tokia biudžeto lėšų suma iš LNF kasos minėtos dienos ryte negalėjo būti išmokėta, t.y. biudžeto lėšų suma galėjo būti išmokėta vėliau, kai iš Lietuvos jau buvo išvykęs nurodytas pinigų gavėjas.

Vadovaujantis Valstybės kontrolės įstatymo 21 straipsniu, informacija apie paminėtus faktus audito metu buvo perduota teisėsaugos institucijoms tolesniam tyrimui.

Išvados:

1. Koncertų organizavimo respublikoje išlaidos žymiai viršijo gaunamas pajamas - 1998-2001m. laikotarpyje vienam litui išlaidų gauta 0,35 Lt pajamų.

2. „Vilniaus festivalių“ 1999-2001 metų renginių metu vienam litui išlaidų gauta 0,5 Lt pajamų, tačiau festivalio koncertų išlaidos vidutiniškai apie 40 kartų buvo didesnės už LNF Lietuvoje rengiamų koncertų metinius vidurkius, o festivalio renginių honorarų (kartu su garantiniais koncertų apmokėjimais) sumos vidutiniškai buvo 45 kartus didesnės už LNF mokamų honorarų metinius vidurkius.

3. Bendra „Vilniaus festivalio“ pakviestiems atlikėjams biudžeto lėšomis 1998-2001 metais mokėtų honorarų suma (kartu su garantiniais koncertų apmokėjimais) sudarė 4045,4 tūkst. Lt. Honorarai „Vilniaus festivalio“ pakviestiems atlikėjams buvo mokami LNF koncertinei veiklai vystyti planuotų išlaidų sąskaita.

4. Naudojant valstybės biudžeto asignavimus LNF nebuvo parengta ir patvirtinta honorarų mokėjimo tvarka.

5. Audituotos LNF vadovų su „Vilniaus festivalio“ atlikėjais ir rengėjais sudarytos autorinės sutartys ir jų vykdymas kelia abejonių dėl buvusių ir esamų filharmonijos vadovų kompetencijos administruojant valstybės biudžeto asignavimus bei organizuojant LNF koncertinę veiklą.

6. Pagal buvusio LNF generalinio direktorius G.Kėvišo „Vilniaus festivalio 2000“ metu sudarytas autorines sutartis, administracijos darbuotojams E.Mikšiui ir R.Prusevičienei buvo išmokėti autoriniai honorarai. Tapę LNF vadovais E.Mikšys ir R.Prusevičienė (E.Mikšys pasirašė, R.Prusevičienė parengė ir vizavo) sudarė autorines sutartis su buvusiu LNF generaliniu direktoriumi G.Kėvišu. Pagal minėtas sutartis, už autoriaus prisiimtus įsipareigojimus ir užduotis, kurios iš esmės yra filharmonijos administracijos vykdomos funkcijos, G.Kėvišui buvo išmokėti 2001 m. - 3001,5 Lt ir 2002 m. - 6003 Lt honorarai.

7. Organizuojant užsienio atlikėjų koncertus ir „Vilniaus festivalio“ renginius, atskirais atvejais buvo surašomi vienos sutarties keli egzemplioriai su skirtingais sutartyse nurodytų atlikėjų parašais ir skirtingomis honorarų išmokėjimo sąlygomis.

LNF veiklos organizuojant užsienio koncertines keliones vertinimas

LNF įgyvendindama nuostatuose apibrėžtus tikslus rengia ir užsienio gastroles. Užsienio koncertinių kelionių metu LNF kolektyvai pristato Lietuvos muzikos meną užsienyje, plėtoja aukščiausio lygio muzikos meno kultūrą bei padeda pasiekti kitų LNF nuostatuose nustatytų tikslų.

Pastebėjimai:

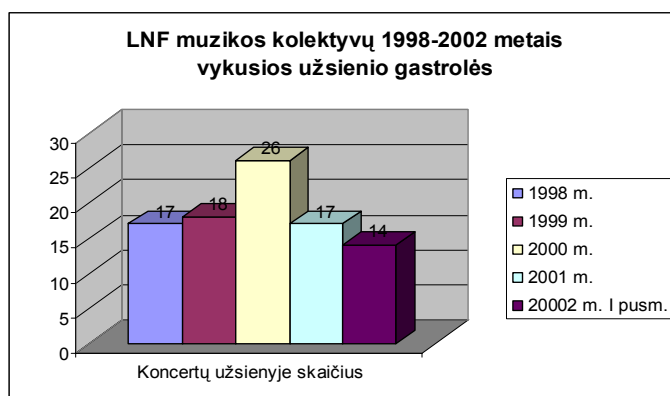
1. *LNF generalinio direktoriaus pavaduotojas G.Vasaris teigia, kad užsienio koncertinės kelionės nėra LNF veikla, su kuo nesutiko LNF steigėjas LR kultūros ministerija.*
2. *LNF nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 20 d. nutarimu Nr. 1033, p. 12.3 nurodyta, kad Filharmonijos pajamas sudaro pajamos, gautos už gastroles užsienyje.*

LNF pateikiamais duomenimis, LNF 1999, 2001 ir 2002 m. visiškai nekoncertavo užsienyje, 1998 m. buvo 9 koncertai užsienyje, o 2000 m. – 12 koncertų užsienyje.

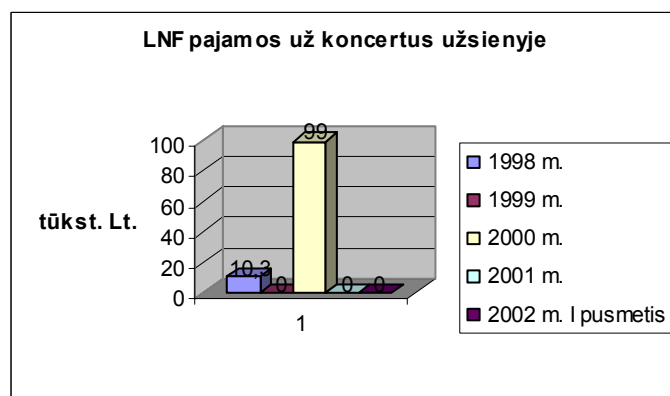
Audito metu nustatyta, kad LNF 1998 m. organizavo 17 užsienio koncertinių kelionių, 1999 m. – 18, 2000 m. – 26, 2001 m. – 17, 2002 m. – 14 užsienio koncertinių kelionių.

Pastebėjimai:

1. Vienos koncertinės kelionės metu įvyksta keletas koncertų tiek toje pačioje užsienio šalyje, tiek keletoje užsienio šalių, kuriose lankosi LNF kolektyvai.
2. Konkretaus koncertų skaičiaus įvardinti nėra galimybės, kadangi LNF vadovybės oficiali informacija apie koncertų skaičių užsienyje neatspindi realios situacijos, o audito metu surinkti duomenys nesuteikia galimybės įvardinti tikslų užsienio koncertų, įvykusių 1998-2002 m., skaičių.

LNF pateikiamais oficialiais duomenimis, LNF 1998 m. už devynis koncertus užsienyje gavo 10,3 tūkst. Lt pajamų, 2000 m. už dvylika koncertų užsienyje buvo gauta 99,0 tūkst. Lt pajamų, o 1999 m., 2001 m. ir 2002 m. pajamų už koncertus užsienyje nebuvo gauta.

LNF pateikiamais oficialiais duomenimis, LNF už koncertus užsienyje 1998, 1999, 2001 ir 2002 metais nepatyrė išlaidų, o 2000 m. turėjo 92,7 tūkst. Lt. išlaidų.

Audito metu Vilniaus apskrities valstybinė mokesčių inspekcija pateikė duomenis apie dvidešimt devynias LNF rezidavimo vietas patvirtinančias pažymas, išduotas LNF prašymu.

Rezidavimo vietą patvirtinančios pažymos reikalingos tais atvejais, kai Lietuvos subjektas gauna pajamų iš tos užsienio valstybės, su kuria sudaryta ir taikoma dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis ir nori, kad toje užsienio valstybėje jam būtų taikoma dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyje nustatyta mokesčio lengvata, t.y. sutartyje nustatytas mokesčio tarifas ar atleidimas nuo mokesčio. LNF

rezidavimo vietą patvirtinančias pažymas gali išduoti arba tvirtinti tik Vilniaus apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos pareigūnai.

Atlikus lyginamąją LNF bei Vilniaus apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos pateiktų duomenų, susijusių su LNF užsienio koncertinėmis kelionėmis analizę nustatyta, kad administracijos ar muzikos kolektyvų vadovų, LNF vardu prašytos atleisti nuo mokesčių Vokietijoje sumos buvo 1999 m. – 106000 DM ir 129626 Lt, 2000 m. – 434211 DM ir 64813 Lt, 2001 m. – 317560 DM, 2002 m. – 357556 EUR (rezidavimo vietą patvirtinančiose pažymose atlygio gavėjas nurodytas Lietuvos nacionalinė filharmonija).

Audito metu nustatyta, kad organizuojant užsienio koncertines keliones, žinant LNF vadovybei (tiek buvusiai, tiek esamai), už koncertus gaunamos lėšos ir su darbo santykiais susijusios pajamos, pažeidžiant Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos pagrindų įstatymą bei kasos operacijų vykdymą reglamentuojančius teisės aktus, LNF buhalterijoje nebuvo apskaitomos. Už įvykusius koncertus užsienio šalyse koncertų organizatoriai atsiskaito grynaisiais pinigais, kuriuos galėjo gauti ir jais disponuoti LNF muzikos kolektyvų atstovai bei LNF buvę ir esami vadovai.

Vadovaujantis Valstybės kontrolės įstatymo 21 straipsniu, informacija apie paminėtus faktus audito metu buvo perduota teisėsaugos institucijoms tolesniam tyrimui.

Pastebėjimai:

- 1. Duomenys apie LNF pajamas už užsienio koncertines keliones nėra tikslūs*
- 2. Gaunamos iš koncertinės veiklos pajamos, jų neapskaitant LNF buhalterijoje, galėjo būti neapmokestinamos.*

Audito metu auditoriai atkreipė dėmesį į užsienio koncertinių kelionių organizavimo ypatumą – plačiai naudojamą atstovavimo institutą, kuomet LNF sudaro sutartis dėl koncertų atlikimo ne su konkrečia koncertą organizuojančia institucija, o su agentūra. Pastaroji atstovauja LNF santykiuose su koncertą organizuojančia institucija. Tokia veiklos organizavimo schema gali būti visiškai priimtina privačių juridinių asmenų veikloje, tačiau viešajam juridiniam asmeniui toks veiklos organizavimo būdas neužtikrina ekonomiško valstybės biudžeto lėšų naudojimo.

Pastebėjimai:

- 1. LNF apskaita neatspindi realių išlaidų, patirtų organizuojant LNF kolektyvų koncertines keliones užsienyje.*
- 2. Atsakingi LNF darbuotojai atskirais atvejais nepateikė sutarčių su koncertus organizuojančiomis institucijomis arba pateikė tik atstovavimo santykius iliustruojančias sutartis.*
- 3. Dar 1993 metų tikrinimu nustatčius finansinės veiklos pažeidimus LNF organizuojant užsienio koncertines gastroles ir tvarkant gaunamų pajamų apskaitą, buvęs Kultūros ir švietimo ministras D.Trinkūnas Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir VKD 1993-11-19*

raštu Nr.08-02-1051 teigė kad, "šiuo metu yra rengiama teatrų ir koncertinių organizacijų užsienyje gastrolių tvarka". Tačiau toks dokumentas, reglamentuojantis užsienio gastrolių ir gaunamų pajamų apskaitą, iki šiol ministerijoje nebuvo parengtas.

4. *Susiklosčiusi situacija, kuomet nebuvo užtikrintas atsiskaitymas už užsienio koncertines keliones per LNF kasą ar atsiskaitomąją sąskaitą bei nebuvo užsienio koncertinės veiklos kontrolės, sudarė realias galimybes tiek buvusiems, tiek dabartiniams LNF vadovams bei darbuotojams privačiai sudaryti sutartis bei galimai gauti atlygį už LNF muzikos kolektyvų koncertus užsienyje.*

Išvados

1. **Užsienio koncertinių kelionių organizavimas yra viena iš LNF veiklos sričių.**
2. **LNF pateikiami oficialūs duomenys apie užsienio koncertinių kelionių skaičių, patirtas išlaidas bei pajamas neatspindi esamos situacijos.**
3. **Nei LR kultūros ministerija, nei LNF nesiėmė reikiamų priemonių nustatant atsiskaitymo už užsienio koncertines keliones tvarką, LNF neregamentuotas atsiskaitymas už užsienio koncertines keliones. Už įvykusius užsienio gastrolėse koncertus neatsiskaitoma.**
4. **Susiklosčiusi situacija, kuomet nėra atsiskaitymo už užsienio koncertines keliones tvarkos, sudaro sąlygas LNF vadovams bei LNF meno kolektyvų vadovams organizuojant LNF meno kolektyvų koncertines užsienio keliones gauti už gastrolių metu rengiamus koncertus atlygį, kuris nėra apskaitomas LNF buhalterijoje.**
5. **LNF administracijos bei muzikos kolektyvų vadovų ir atlikėjų užsienio gastrolėse gaunamos su darbo santykiais susijusios pajamos galėjo būti neapmokestintos fizinių asmenų pajamų mokesčiu.**
6. **LNF veikla organizuojant koncertines keliones nėra kontroliuojama.**
7. **Pajamų, gautų už koncertus užsienyje, neapskaitymas LNF buhalterijoje galėjo turėti neigiamos įtakos LNF finansinės veiklos rezultatams ir sudarė prielaidas gauti valstybės finansavimą.**

Rekomendacijos

Lietuvos nacionalinei filharmonijai siūlome:

1. Užtikrinti efektyvią vidaus kontrolę.
2. Siekiant užtikrinti valstybės biudžeto lėšų efektyvų naudojimą:
 - 2.1. atlikti valstybės lėšų poreikio detalius ekonominius skaičiavimus;

- 2.2. valstybės biudžeto asignavimų apskaitą tvarkyti taip, kad apskaitos informacija būtų patikima, objektyvi, išsami ir naudinga vidaus ir išorės vartotojams;
- 2.3. siekiant, kad valstybės biudžeto programos vertinimas būtų efektyvus, nustatyti aiškius kokybinius ir kiekybinius programos vertinimo kriterijus, kurie būtų prasmingi įvairiais programos vykdymo etapais;
- 2.4. nustatyti biudžeto programos įgyvendinimo priemonės atsakingus vykdytojus.
3. LNF veikloje vadovautis teisės aktais, reglamentuojančiais atitinkamo teisinio statuso subjektų veiklą.
4. Parengti ir savo veikloje įgyvendinti užsienio koncertinių kelionių organizavimo ir atsiskaitymo už jas tvarką.
5. Parengti ir patvirtinti honorarų mokėjimo iš valstybės biudžeto lėšų tvarką.
6. Užtikrinti, kad autorinės sutartys nebūtų sudaromos darbų atlikimui, kurių atlikimas yra administracijos funkcija.
7. Parengti muzikos festivalių organizavimo, lėšų jiems panaudojimo ir kontrolės tvarką.

Veiklos audito 4-ojo departamento:

Vyriausiasis valstybinis auditorius

A.Tiškevičius

Vyresnysis valstybinis auditorius

I.Dobilas

Su ataskaita susipažinome:

LNF generalinis direktorius

E.Mikšys

LNF gen. direktoriaus pavaduotoja

R.Prusevičienė

LNF gen. direktoriaus pavaduotojas

G.Vasaris